

תוכן עניינים

15	פתח דבר
25	הקדמה מאת אהרן ברק
27	שער ראשון: מהו טרור – הגדרות ומאפיינים
	שער שני: כללי המלחמה בין מדינה דמוקרטית לבין ארגון טרור
45	מבוא
49	פרק ראשון: הכרזת מלחמה בעידן המודרני – אימתי?
49	א. החובה ליישב סכסוכים המהווים עילה להכרזת מלחמה בדרך של הידברות
51	ב. המוסדות הבין-לאומיים לפתרון סכסוכים בדרך של שלום
53	פרק שני: הזכות להגנה עצמית בעידן המודרני
53	א. ההגנה העצמית במשפט הבין-לאומי המנהגי
54	ב. ההגנה העצמית לפי סעיף 51 לצ'רטר של האו"ם
55	הפירוש הצר
56	הפירוש הרחב
61	פרק שלישי: ההגבלות המוטלות על הצדדים הלוחמים
61	א. ההגבלות הנוגעות לשמירת שלומם של צדדים לא לוחמים – האוכלוסיה האזרחית
64	ב. הגבלות הנוגעות לשימוש בסוגי נשק ותחמושת
66	ג. הגבלות הנוגעות לטיפול בלוחמים עצמם
67	היחס לשבויי מלחמה
68	הגבלות הנובעות מהדין ההומניטרי
	ד. האם ההגבלות המשפטיות הבין-לאומיות על אופן הפעלת הכוח חלות גם בעת
70	מלחמה בארגוני טרור?
71	הטרוריות במשפט הבין-לאומי
76	סוגי הסכסוכים המזוינים הנשלטים בידי המשפט הבין-לאומי
79	פרק רביעי: הרעיונות המוסריים שבבסיס ההגנה העצמית של המדינות

מאבקה של דמוקרטיה בטרור – היבטים משפטיים ומסוריים

אויב מזוהה: מדינה בעלת מרחב גאוגרפי מוגדר מול ארגון אנשים שלא בהכרח

יש לו מרחב גאוגרפי ברור..... 79

פרק חמישי: מדינה הנותנת חסות לטרור, מה דינה? 95

מדינה שנותנת חסות למעשי טרור לפי הסוגים השונים מפרה בכך את

כללי המשפט הבין-לאומי..... 98

העיתוי..... 106

פרופורציה..... 107

המטרות לתקיפה..... 108

פרק שישי: האמצעים העומדים לרשות מדינה דמוקרטית במלחמתה מול טרור..... 109

א. מלחמה כלכלית..... 109

ב. פעולת סיכול כחלק מהגנה עצמית..... 114

ג. מלחמה דיגיטלית..... 116

ד. תפיסה והעמדה לדין..... 119

פרק שביעי: ניצחון במלחמה בין מדינה דמוקרטית לארגון טרור..... 123

מהו ניצחון על הטרור?..... 123

שער שני – סיכום..... 129

שער שלישי: חקירת טרוריסטים – התוויית הגבול בין חקירה מותרת לבין עינוי אסור

מבוא..... 135

פרק ראשון: מהו עינוי?..... 139

פרק שני: הגנת הצורך מול הגנת הצידוק..... 143

א. מתי עינוי מוצדק מבחינה מוסרית?..... 143

עינוי במצב של פצצה מתקתקת..... 144

ב. צורך או צידוק?..... 147

1. הגנת הצורך..... 148

2. הגנת הצידוק..... 149

3. מה הולם יותר לסיטואציה צורך או צידוק?..... 150

ג. הגנות לחוקרים אך אי-קבלת הודאות – האם יש צורך בהרמוניזציה?..... 155

תוכן עניינים

161	פרק שלישי: דרכי החקירה – מה מותר ומה אסור
161	א. בישראל
166	ב. בכריטניה
171	ג. בארצות-הברית
173	ד. בקנדה
176	ה. חקירה במסגרת מעצר מינהלי או במסגרת מעצר ללא צו

181	פרק רביעי: הרשעות על סמך ההודאות בחקירה
181	א. בישראל
184	ב. בכריטניה
191	פרק חמישי: הצורך בחוק נגד טרור ובאמצעי חקירה מיוחדים בשעת חירום
201	שער שלישי – סיכום

שער רביעי: סמכויות מפקדים צבאיים במלחמה בטרור

205	מבוא
209	פרק ראשון: הריסת בתים
223	א. הריסת בתים ואיסור ענישה קולקטיבית
224	ב. הריסת בתים והאיסור בדבר פגיעה ברכוש פרטי
231	ג. האם תקנה 119 נוגדת את האיסור בדבר הפקעת רכוש פרטי?
232	ד. האם תקנה 119 סותרת את הזכות להליך ראוי?
237	פרק שני: הטלת עוצר
243	פרק שלישי: הטלת סגר או כיתור
251	פרק רביעי: הכרזה על מקום מסוים כשטח צבאי סגור
255	שער רביעי – סיכום

שער חמישי: מעצרים מינהליים והשימוש בקלפי מיקוח

259	מבוא
261	פרק ראשון: פסיקות בית המשפט העליון
261	א. הנרטיב העובדתי
263	ב. הממד הנורמטיבי

מאבקה של דמוקרטיה בטרור – היבטים משפטיים ומוסריים

- פרק שני: ניתוח ביקורתי של קביעות בית המשפט. 273
- א. הממד העובדתי. 273
- העצורים כאזרחים לבנונים. 273
- ב. הממד הנורמטיבי. 275
1. האם בית המשפט צדק כאשר התייחס לעותרים כאזרחים (civilian victims)? ... 277
2. האם העצורים הם בני ערוכה? 283
3. האם העותרים הם קלפי מיקוח? 287
- פרק שלישי: המושג הנורמטיבי של המעצר המינהלי. 289
- א. מהו מעצר מינהלי. 289
- ב. בחינת חוק המעצרים המינהליים הישראלי, תוך השוואה לארצות-הברית ולבריטניה. 291
- ג. מגמות בביקורת שיפוטית בישראל על המעצרים המינהליים. 294
- ד. הצדקות אפשריות והצורך במעצר המינהלי. 298
- ה. מה הם הגורמים לאותו מצב חירום אשר נדרש לצורך תקפות חוק המעצרים המינהליים? 301
- ו. אילו זכויות מופרות ומה הן זכויות המינימום שאין להפר אותן? 305
- ז. מעצרים מינהליים בארצות-הברית ובבריטניה. 314
1. בריטניה, הטרור האירי ומעצרים. 315
2. מעצרים בארצות-הברית בכלל ובמהלך מלחמת העולם השנייה בפרט. 321
- פרק רביעי: החוק החדש. 327
- שער חמישי – סיכום. 331
- שער שישי: שלילת אזרחות וגירוש מבוא. 335
- פרק ראשון: הזכות לאזרחות – טיבה והיקפה. 337
- האם שלילת אזרחות היא סנקציה פלילית. 343
- פרק שני: הזכות לאזרחות: משפט בין-לאומי, משפט ישראלי ומשפט משווה. 347
- א. המשפט הבין-לאומי. 347
- ב. הדין בישראל. 350
- ג. משפט משווה – ארצות-הברית. 359
- פרק שלישי: עונש הגירוש מקורו ההיסטורי – אמצעי משלים לשלילת אזרחות. 367
- א. האם גירוש הוא בהכרח עונש קולקטיבי? דיון בפרשנות הראויה לסעיף 49. 370
- ב. שלילת אזרחות וגירוש או שלילת זכויות אזרחיות. 380

תוכן עניינים

389	פרק רביעי: עונש הגירוש במשפט הישראלי ומשפט משווה
389	א. גירוש במשפט הישראלי
403	ב. משפט משווה
415	שער שישי – סיכום
	שער שביעי: שיפוט טרוריסטים – הצדקה לכללי שיפוט שונים: האיזון שבין שיקולי ביטחון לבין זכויות אדם
419	מבוא
	פרק ראשון: היקף סמכות השיפוט של ארצות-הברית לשפוט את אויביה כאשר היא מנהלת מלחמה מחוץ לגבולותיה
423	פרק שני: תפיסת מערכת המשפט והצדק הפרוצדורלי במדינה דמוקרטית
435	פרק שלישי: אופיו של פורום שופט והשלכותיו על זכויות דיוניות העומדות לנאשם
441	א. אופיו של פורום שיפוט צבאי
445	ב. פורום שיפוטי מיוחד לעבירת הטרור
	פרק רביעי: כללי המשפט הבין-לאומי לשיפוט טרוריסטים בשטח כבוש ומשפט השוואתי
457	א. כללי המשפט הבין-לאומי
459	ב. מערכת המשפט שהפעילה מדינת ישראל בשטחים הכבושים
460	1. סמכויות בתי המשפט הצבאיים
461	2. הרכב בתי המשפט
462	3. סדרי הדין והראיות
462	4. זכות הערעור
	פרק חמישי: מבט השוואתי – התמודדותן של ארצות-הברית ובריטניה עם שפיטת טרוריסטים
469	א. ארצות-הברית
490	ב. בריטניה
499	פרק שישי: The International Criminal Court כטריבוטל הולם לשיפוט טרוריסטים
499	א. רקע
500	ב. הפשעים העיקריים שבסמכותו של בית המשפט
517	שער שביעי – סיכום

שער שמיני: שימוש באזרחים כחומת מגן

מבוא 523

פרק ראשון: החוק הבין-לאומי בנוגע להגנת אזרחים בזמן מלחמה 525

פרק שני: שימוש באזרחים כחומת מגן במסגרת מלחמות 529

פרק שלישי: הדילמות המוסריות – הימנעות מפגיעה באזרחים המשמשים "חומת מגן"

אנושית אל מול הגנת המדינה על אזרחיה וזכות חייליה להגנה עצמית: מהי נוסחת

האיזון הראויה? 533

א. דילמות מוסריות 533

ב. הדילמות המוסריות במלחמה בטרור 540

דילמה I 540

דילמה II 545

פרק רביעי: הניסיון הישראלי (הצלת חטופים במעלות, אוטובוס הדמים, פרשת סבוי

בתל-אביב, מלחמת לבנון, ג'נין) מול ניסיונה של ארצות-הברית במלחמתה בטרור 555

א. הניסיון הישראלי 555

ב. ארצות-הברית 570

שער שמיני – סיכום 577

שער תשיעי: סיכול פעולות טרור על ידי פגיעה במבצעייהן או במפקדיהן

כאקט של הגנה עצמית, האם מותר?

מבוא 581

פרק ראשון: ברירת הדין 585

פרק שני: תפיסת ההגנה העצמית על פי המשפט הבין-לאומי 589

א. ההגנה העצמית במשפט המנהגי 590

ב. מגילת האומות המאוחדות 594

ג. תפיסת ההגנה העצמית במשפט הפנימי – אימתי יותר שימוש בנשק קטלני? 601

פרק שלישי: פעולות התגוננות במתחם מדינה זרה ורמת ההוכחה הנדרשת בסיכול 605

פרק רביעי: שאלות מוסריות העולות תוך כדי פעולת הסיכול 611

האם הרג טרוריסטים מוצדק מהבחינה המוסרית? 611

תוכן עניינים

- 621 פרק חמישי: סיכול כחלק מתפיסת ההגנה
- 621 א. כלל המדתיות
- 622 ב. סיכול שלא על ידי הרג
- 623 ג. סיכול על דרך פגיעה למוות – אימתי?
- 627 שער תשיעי – סיכום

שער עשירי: השפעתה של התקפת הטרור על זכויות האדם בארצות-הברית

- 633 מבוא
- 637 פרק ראשון: החקיקה החדשה בארצות-הברית
- 638 א. הפגיעה בזכות ההתאגדות
- 639 ב. הפגיעה בזכות הפרטיות
- 642 ג. הפגיעה בזכות להליך משפטי הוגן
- 643 ד. הפגיעה בזכות להתגונן כראוי ולהיות מיוצג על ידי עורך דין
- 647 פרק שני: החקיקה האנטי-טרוריסטית לפני חוק ה-Patriot
- פרק שלישי: המצב הבסיסי של זכויות האדם בארצות-הברית והיקף ההגנה עליהן

- 653 טרם החקיקה האנטי-טרוריסטית
- 653 א. הזכות להתאגדות
- 654 ב. הזכות לחופש הביטוי
- 655 ג. הזכות להביאס קורפוס
- 656 ד. חירות האדם, זכויות הנאשם והזכות להליך הוגן
- 660 ה. החופש מפני חיפוש בלתי סביר
- 661 ו. הזכות לפרטיות

פרק רביעי: התמודדותן של בריטניה וישראל עם תופעת הטרור

- 667 א. בריטניה
- 680 ב. ישראל
- 681 חופש הביטוי
- 686 הזכות לפרטיות: האפשרות להשתמש בציתות בנסיבות של חשש לביטחון המדינה
- 687 ציתות לשיחות בין עורך דין לחשוד ומניעת פגישה עם עורך דין
- 689 הזכות לפרטיות: החופש מפני חיפוש
- 692 ראיות חסויות
- 693 מעצר מינהלי

מאבקה של דמוקרטיה בטרור – היבטים משפטיים ומוסריים

פרק חמישי: האם תגובתה של ארצות-הברית היא תגובה הולמת וראויה לצורך

השגת המטרות של ביטחון לאומי? 697

פרק שישי: ההיבט החיצוני – מלחמה בטרור באמצעים מזוינים 711

א. האם פעולת ארצות הברית נגד אפגניסטן היא בבחינת הגנה עצמית

או פעולת עונשין? 711

ב. צורך: התגובה הנדרשת כדי להתגונן מפני האיום 714

שער עשירי – סיכום 721

מפתחות

מפתח חקיקה 725

חקיקה ישראלית 725

חקיקה זרה 731

אמנות 737

מפתח פסיקה 747

פסיקה ישראלית 747

פסיקה זרה 759

מפתח ספרים 765

ספרות ישראלית 765

ספרות זרה 768

מפתח מאמרים 773

מאמרים ישראלים 773

מאמרים זרים 777

מפתח שונות 797

מפתח עניינים 803